

ΣΥΝΕΔΡΙΟ “ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ 2009: ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗ ΔΙΝΗ ΜΙΑΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΚΡΙΣΗΣ”

✘ Με μεγάλη επιτυχία και πλήθος σημαντικών επιστημονικών απόψεων και συμπερασμάτων ολοκληρώθηκε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο το Συνέδριο «Κοπεγχάγη 2009: Το Περιβάλλον στη Δίνη μιας Παγκόσμιας Κρίσης» στις 26 και 27 Φεβρουαρίου με διοργανωτές το Ευρωπαϊκό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Κατάρτισης του Παντείου Πανεπιστημίου και το Παρατηρητήριο Πολιτικής και Δικαίου για την Κλιματική Αλλαγή.

Κεντρικό θέμα του Συνεδρίου η κατάσταση στον τομέα του περιβάλλοντος μετά τη Διάσκεψη της Κοπεγχάγης το Δεκέμβριο του 2009 και μία λεπτομερής αποτίμηση της.

Μια σειρά ερευνητών και επιστημόνων ανέφεραν τις δικές τους εκτιμήσεις σχετικά με την πολυσυζητημένη Διάσκεψη. Πώς οδηγήθηκε η διεθνής κοινότητα στο φιάσκο της Κοπεγχάγης, ποιά ήταν η στάση των διαπραγματευόμενων μερών, και πώς ο επιστημονικός κόσμος εκτιμά την επόμενη ημέρα την οποία ήδη ζούμε;

Κεντρικός ομιλητής ήταν ο επικεφαλής της Ελληνικής Αντιπροσωπείας στη Διάσκεψη **Δημήτριος Λάλας** ο οποίος αναφέρθηκε με λεπτομέρειες στον τρόπο διεξαγωγής των διαπραγματεύσεων στην πρωτεύουσα της Δανίας, στη θετική στάση της Ελληνικής Αντιπροσωπείας και στον τρόπο που τελικά η συνάντηση κατέληξε σε φιάσκο λόγω μίας μεγάλης σειράς συμφερόντων, διαφωνιών και αναβλητικότητας.

Η **1^η Θεματική Ενότητα του Συνεδρίου** ήταν αφιερωμένη στα νέα επιστημονικά δεδομένα που έχουν προκύψει. Στις κλιματικές διακυμάνσεις του παρελθόντος αναφέρθηκε ο Διευθυντής Ερευνών του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών **Χρήστος Αναγνώστου**, ο οποίος σημείωσε ότι δεν είναι η πρώτη φορά που ο πλανήτης γνωρίζει παρόμοια κλιματική αλλαγή, προσθέτοντας όμως ότι ο άνθρωπος δεν είναι άμοιρος ευθυνών για τη δημιουργηθείσα κατάσταση.

Νέα δεδομένα σχετικά με τη σχέση κλιματικής αλλαγής και τις πυρκαγιές στον ελλαδικό χώρο παρουσίασε ο ερευνητής του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών **Χρήστος Γιαννακόπουλος**.

Ο ερευνητής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου **Ιωάννης Σέμπος** παρουσίασε την κατάσταση που διαμορφώνεται στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στον πλανήτη αλλά και στην Ελλάδα, καθώς και τις προκλήσεις και τις εκτιμήσεις για το άμεσο μέλλον.

Η παγκόσμια περιβαλλοντική διακυβέρνηση και ο τρόπος με τον οποίο η διεθνής κοινότητα έχει έρθει σε διαμάχη και αδιέξοδο

στα περιβαλλοντικά ζητήματα ήταν το κύριο αντικείμενο της **2^{ης} Θεματικής Ενότητας**. Η επίκουρη καθηγήτρια του Πάντειου Πανεπιστημίου **Μαριάνθη Κλαδή-Ευσταθοπούλου** ανέλυσε τα ζητούμενα που έχουν ανακύψει τα τελευταία χρόνια στη διεθνή σκηνή καθώς το περιβάλλον εξελίσσεται σε βασικό ζήτημα της πολιτικής ατζέντας παγκοσμίως.

Στις σχέσεις μεταξύ μεγάλων και μικρών «παικτών» στη διεθνή σκακιέρα αναφέρθηκε ο ειδικός επιστήμονας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και συντονιστής Παρατηρητηρίου Πολιτικής και Δικαίου για την Κλιματική Αλλαγή **Κωνσταντίνος Κατσιμπάρδης**. Ο κ. Κατσιμπάρδης εξήγησε τα βασικά σημεία της αδιέξοδης πορείας που είχε ως τελικό σταθμό την πλήρη αποτυχία της Διάσκεψης της Κοπεγχάγης.

Οι προσπάθειες της διεθνούς κοινότητας να επιτύχει ένα έστω και ελάχιστο συμβιβασμό στα πλαίσια διαπραγματεύσεων όπως η Διάσκεψη της Κοπεγχάγης αποτέλεσαν το βασικό πλαίσιο της εισήγησης του **Χαράλαμπος Πλατιά** ειδικού επιστήμονα του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Οι διεθνολόγοι υποψήφιοι διδάκτορες του Πάντειου Πανεπιστημίου **Σταύρος Μαυρογένης** και **Εριφύλλη Πασπάτη** προέβησαν σε μία συγκριτική προσέγγιση των δύο μεγαλύτερων περιβαλλοντικών διασκέψεων, του Μπαλί το 2007 και της Κοπεγχάγης του 2009 με εμπειρισταμμένη παρουσίαση του Οδικού Χάρτη του Μπαλί και των διαπραγματεύσεων στην πρωτεύουσα της Δανίας.

Οι επιμέρους θέσεις μεγάλων «παικτών» ή ομάδων κρατών στις περιβαλλοντικές διαπραγματεύσεις αποτέλεσαν το θέμα της **3^{ης} Θεματικής Ενότητας** του Συνεδρίου. Ο καθηγητής του Πάντειου Πανεπιστημίου **Χριστόδουλος Γιαλλουρίδης** παρουσιάζοντας τη στάση της Ρωσίας, ο αναπληρωτής καθηγητής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου **Παντελής Σκλιας** παρουσιάζοντας τη στάση της Ινδίας, ο καθηγητής του Πάντειου Πανεπιστημίου **Χάρης Παπασωτηρίου** που εξέτασε τη στάση της Κίνας και ο Γενικός Διευθυντής του ΕΛΙΑΜΕΠ **Θάνος Ντόκος** ο οποίος ανέλυσε την περιβαλλοντική πολιτική των ΗΠΑ, στάθηκαν στην παρελκυστική τακτική και την ουσιαστική απροθυμία των τεσσάρων αυτών μεγάλων μολυντών να συνεισφέρουν ουσιαστικά στη διαδικασία της Κοπεγχάγης και να αναλάβουν την πρόωθηση και υιοθέτηση πολιτικών φιλικών προς το περιβάλλον.

Θύμα αυτής της κατάστασης ο αναπτυσσόμενος Νότος, οι ελάχιστα αναπτυσσόμενες χώρες και τα Μικρά Νησιωτικά Αναπτυσσόμενα Κράτη, ομάδες κρατών οι οποίες λόγω γεωγραφικής θέσης και πολιτικοοικονομικών παραγόντων αντιμετωπίζουν ήδη βαρύτερες τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Τη στάση τους στη Διάσκεψη της Κοπεγχάγης παρουσίασε ο καθηγητής του Πάντειου Πανεπιστημίου και διευθυντής του Ευρωπαϊκού Κέντρου Περιβαλλοντικής Έρευνας και Κατάρτισης (ΕΚΕΠΕΚ) **Γρηγόρης Τσάλας**.

Οι **Τηλέμαχος Μπουρτζής** και **Γεράσιμος Ροδοθεάτος** παρουσίασαν το πρόβλημα των «υπό εξαφάνιση κρατών» που ίσως σύντομα αντιμετωπίσουμε στο μέλλον εξαιτίας των κλιματικών αλλαγών. Η εισήγηση των δύο υποψηφίων διαδοκτόρων του Πάντειου Πανεπιστημίου και ερευνητών του ΕΚΕΠΕΚ κατέστησε σαφή την ανάγκη κινητοποίησης της διεθνούς κοινότητας προκειμένου να μη συνδυαστούν τέτοια πιθανά φαινόμενα με ανθρωπιστικές καταστροφές.

Στη συνέχεια ακολούθησε **στρογγυλή τράπεζα με εκπροσώπους του πολιτικού κόσμου**. Συμμετείχαν ο **Κωνσταντίνος Καρτάλης**, βουλευτής του ΠΑΣΟΚ και Πρόεδρος της Μόνιμης Επιτροπής Περιβάλλοντος της Βουλής, ο βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας **Κυριάκος Μητσοτάκης**, ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ **Δημήτρης Παπαδημούλης** και οι Ευρωβουλευτές **Μιχάλης Τρεμόπουλος** (Οικολόγοι Πράσινοι) και **Άννυ Ποδημάτα** (ΠΑΣΟΚ).

Η δεύτερη ημέρα του Συνεδρίου ξεκίνησε με την **4^η Θεματική Ενότητα**, η οποία ήταν αφιερωμένη στην Πράσινη Οικονομία, τις οικονομικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και την Πράσινη Ανάπτυξη.

Ο **Ιωάννης Παλιαοκρασάς**, πρώην Επίτροπος Περιβάλλοντος της Ε.Ε. και αντιπρόεδρος της Ελληνικής Εταιρίας Προστασίας Περιβάλλοντος και Πολιτιστικής Κληρονομιάς παρουσίασε τα βασικά στοιχεία της Πράσινης Ανάπτυξης, τη σπουδαιότητά της και τις μεγάλες ευκαιρίες που προσφέρει σε επίπεδο περιβαλλοντικό αλλά και κοινωνικοοικονομικό εν μέσω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Ο **Νικήτας Νικητάκος**, Πρόεδρος του Τμήματος Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου αναφέρθηκε στο ζωτικό για την ελληνική οικονομία τομέα της ναυτιλίας και τον τρόπο που εξετάστηκε στην Κοπεγχάγη, τις επιδιώξεις της ελληνικής και παγκόσμιας ναυτιλίας παράλληλα με τα νέα δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί.

Ο **Μιχάλης Σκούρτος** καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου παρουσίασε αναλυτικά το ύψος της ζημιάς που υφίσταται μια οικονομία εξαιτίας των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, πέρα του δεδομένου περιβαλλοντικού κόστους. Επιπλέον αναφέρθηκε στις απαιτήσεις της «προσαρμογής» στη νέα κατάσταση που η κλιματική αλλαγή δημιουργεί.

Ο **Ιωάννης Βαβούρας** καθηγητής του Πάντειου Πανεπιστημίου και Διευθυντής του ΚΕΒΙΔΑ αναφέρθηκε στην Πράσινη και την Αειφόρο Ανάπτυξη, τις παρερμηνείες που ή έννοια έχει πάρει και τις δυναμικές που αυτή προσφέρει σε ένα αρνητικό διεθνές κλίμα το οποίο έχει διαμορφώσει η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση.

Ο **Βασίλειος Τσελέντης**, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Πειραιά αναφέρθηκε στην εισήγησή του στις πολιτικές που σχετίζονται με τις θαλάσσιες μεταφορές και πως αυτές επιδρούν στα περιβαλλοντικά ζητήματα, προσθέτοντας τις επιπλοκές που παρουσιάζει το ζήτημα για μία σειρά λόγων.

Η **Ευανθία Μιχάλανα** ειδική επιστήμονας και μέλος της Γραμματείας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ) αναφέρθηκε στο μείζον ζήτημα που αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή η διεθνή κοινότητα και κυρίως οι αναπτυσσόμενες χώρες και αφορά στο ζήτημα του ενεργειακού σχεδιασμού με τρόπο ωφέλιμο για τις κοινωνίες των κρατών του Τρίτου Κόσμου ο οποίος βρίσκεται στο επίκεντρο των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στερούμενος την ίδια στιγμή της σωστής διαχείρισης της βοήθειας, όταν αυτή της παρέχεται.

Το Συνέδριο «Κοπεγχάγη 2009: Το Περιβάλλον στη Δίνη μιας Παγκόσμιας Κρίσης» έκλεισε με **στρογγυλή Τράπεζα στην οποία συμμετείχαν οι δημοσιογράφοι** Νικόλας Βουλέλης (Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων-Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων), ο Γιάννης Παπαδημητρίου (Deutsche Quelle), η Κατερίνα Χριστοφιλίδου (Σκάι) καθώς και οι **εκπρόσωποι των ΜΚΟ** Greenpeace (Νίκος Χαραλαμπίδης), WWF (Αχιλλέας Πληθαράς) και Μεσόγειος SOS (Άννυ Μητροπούλου).

Τις επόμενες ημέρες η ιστοσελίδα της ΜΚΟ Σόλων θα δημοσιεύσει συνεντεύξεις και ομιλίες από το Συνέδριο.

1 Μαρτίου 2010
Άρης Καπαράκης
Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων
aris@solon.org.gr